

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

Academic Leadership of School Administrators Affecting Functional Competency of Teachers in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom

จิรารัตน์ ศรีหะมงคล¹ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ² ดร.วรกาญญาพิไล แกะระหัน³
Jeerarat Srihamongkhon¹ Assoc. Prof. Dr.Sayan Boonbai² Dr.Worakanyaphilai Kearahan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 325 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.963 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.446 – 0.825 ด้านที่ 2 สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.946 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.429 – 0.903 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t – test, One – Way ANOVA, ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson’s Product – Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดโรงเรียน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

³Deputy Director of Mukdahan Primary Education Service Area Office

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: จิรารัตน์ ศรีหะมงคล, jeerarat@gmail.com

รับเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567 แก้ไข 1 สิงหาคม 2566 ตอรับ 3 สิงหาคม 2566

พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การนิเทศการสอน (X_5) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_4) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (X_3) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 36.70 และมีความคลาดเคลื่อน เท่ากับ ± 0.16439

6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และการนิเทศการสอน

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, identify the relationship, and determine the predictive power of academic leadership of school administrators affecting the functional competency of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office Nakhon Phanom. The sample group, obtained through multi-stage random sampling, consisted of 65 school administrators and 260 teachers working in schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom in the academic year 2022, yielding a total of 325 participants. The instrument for data collection was a set of rating scale questionnaires comprising two aspects on academic leadership of school administrators and teachers' functional competency with the reliability of 0.963, and 0.946, and the discriminative power ranging from 0.446 to 0.825, and 0.429 to 0.903, respectively. Statistics for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. Hypotheses were tested using t – test analysis, One –Way ANOVA, Pearson's product–moment correlation, and Stepwise multiple regression analysis.

The results showed that:

1. The academic leadership of school administrators and teachers' functional competency, as perceived by participants, were at a high level.
2. The academic leadership of school administrators as perceived by participants with different positions, school sizes, and work experience, showed overall differences at the .01 level of significance.
3. The teachers' functional competency, as perceived by participants with different positions, and school sizes, revealed overall differences at the .01 level of significance, whereas there was no overall difference in terms of work experience.
4. The academic leadership of school administrators and teachers' functional competency had a positive relationship at the .01 level of significance.
5. The academic leadership of school administrators comprised four aspects that could predict the functional competency of teachers in schools at the .01 level of significance, including teaching supervision (X_5),

promotion of professional development (X_4), student learning evaluation (X_3), and educational curriculum development (X_1) with the predictive power of 36.70 percent and the Standard Error Estimate of ± 0.16439 .

6. The proposed guidelines for developing academic leadership of school administrators and the functional competency of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office Nakhon Phanom, encompassed four aspects: educational curriculum development, student learning evaluation, promotion of professional development, and teaching supervision.

Keywords: Academic Leadership, Functional Competency of School Teachers

ภูมิหลัง

งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ทดรวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษาการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดหมายของ การศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29 – 30)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมที่มีผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียน มุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครู ซึ่งจะเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน การกำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การจัดทำพันธกิจของโรงเรียน การจัดทำเป้าหมายโดยรวมของโรงเรียน การบริหารจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศของโรงเรียน การจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การนิเทศ การประเมินครู การประสานงานโครงการ การพัฒนาบุคลากร รวมถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้บริหารโรงเรียนตลอดจนเพื่อนครูนักเรียน และชุมชน (ไชยา ภาวะบุตร, 2560, หน้า 115) สำหรับคุณลักษณะของผู้นำที่ดีต้องเป็นผู้นำที่มีลักษณะบางอย่างที่เด่นกว่าผู้ตาม คนที่เป็นผู้นำมักเป็นคนที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ผู้อื่นยอมทำตาม ผู้ตามยอมรับได้นำเอาความประพฤติ ได้นำเอาแบบอย่างในการทำงาน คุณลักษณะของผู้นำที่ดี ได้แก่ มีเป้าหมายเป็นของตนเอง ไม่ว่าจะ เป็นเป้าหมายชีวิต เป้าหมายในการทำงาน เป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงองค์กร การมีเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้นำมีทิศทางในการเดินทางไปสู่เป้าหมาย มีความรอบรู้ กล้าเปลี่ยนแปลงหรือริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง เดินไวกว่าคนปกติ มีความอดทนมีความรับผิดชอบต่องาน ต่อคนที่ทำงาน และต่อองค์กร ผู้นำต้องมีสติ ในการควบคุมตนเอง ทั้งทางด้านจิตใจและร่างกาย ผู้นำต้องกล้าตัดสินใจ และที่สำคัญผู้นำที่ดีต้องเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากผู้นำต้องทำงานกับคน หากผู้นำสามารถครองใจคนทำงานได้ จะทำให้ผู้นำเป็นที่เคารพรัก ศรัทธา เชื่อถือของผู้นั้น

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนา กระตุ้นและส่งเสริมครูผู้สอน ให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ อันจะส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนและคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น และผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาปรับปรุงพัฒนาด้านวิชาการของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการมีประสิทธิภาพในการ
จัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศชาติต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์
การปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด
3. สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะประจำสายงานของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับใด
5. ค่าพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับใด
6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การปฏิบัติงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะประจำสายงาน
ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
5. เพื่อหาค่าพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
6. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
 - 1.2 ครูผู้สอน
2. ขนาดโรงเรียน
 - 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
 - 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง
 - 2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่
3. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน
 - 3.1 น้อยกว่า 10 ปี
 - 3.2 10 - 20 ปี
 - 3.3 มากกว่า 20 ปี

ตัวแปรตาม

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.2 การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้
 - 1.3 การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 1.4 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
 - 1.5 การนิเทศการสอน

2. สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน
 - 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 - 2.5 ภาวะผู้นำครู
 - 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 1,712 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 92 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,620 คน จากทั้งหมด 51 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2565 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 314 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 260 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน 4) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 5) การนิเทศการสอน และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 325 ฉบับ ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีจัดส่งด้วยตนเอง และแบบออนไลน์ เมื่อได้แบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยในกรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยได้ติดตามแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาให้ครบ

3. เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาครบแล้ว จึงนำไปศึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย การทดสอบค่าที (t – test ชนิด Independent samples) และทดสอบเอฟ (F – test ชนิด One – Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า
 - 2.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน
 - 2.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน
 - 2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่าแตกต่างกัน
3. สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า
 - 3.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน
 - 3.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกัน
 - 3.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน
4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .499
5. ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน

ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การนิเทศการสอน (X_5) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_4) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (X_3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การนิเทศการสอน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .494 รองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .220 การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ -.281 และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .240 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 36.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .16439 สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้ $Y' = 3.084 + 0.226X_5 + 0.115X_4 - 0.118X_3 + 0.100X_1$ และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $Z' = 0.494Z_{X5} + 0.220Z_{X4} - 0.281Z_{X3} + 0.240Z_{X1}$

6. แนวทางการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีจำนวน 4 ด้าน ดังนี้

6.1 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และเข้าใจในวิธีการจัดทำ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบ

6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน วัฒนธรรม

6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

6.2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีดังนี้

6.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดความรู้ความสามารถของนักเรียน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

6.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตามลักษณะของจุดประสงค์การเรียนรู้ และแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

6.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามให้มีการแสดงผลการประเมิน เพื่อให้การประเมินนั้นมีความหมายสำหรับนำไปใช้งาน ทั้งนี้ผู้เรียนยังสามารถเข้าใจระดับความสามารถของตนเองตามเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และการนิเทศการสอน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งเกิดจากการได้รับการพัฒนาก่อนการเข้ารับตำแหน่งผู้บริหาร และมีการพัฒนาตนเองโดยการอบรมศึกษาหาความรู้จากการศึกษาดูงานในสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพครูการสร้าง

บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีการนิเทศการสอนที่ต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชฎฤทัย จันทร์ทรงกรด (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน้าที่หลักของครูผู้สอนคือการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชนในการบูรณาการการเรียนรู้นอกสถานที่ ตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธชัย ศรบุญญา (2557, หน้า 139) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายงานของครู ระดับมัธยมศึกษาที่มีเพศและขนาดโรงเรียนต่างกัน ในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครู มีสมรรถนะประจำสายงานโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านภาวะผู้นำครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูผู้สอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้ที่ผู้บริหารสถานศึกษามองว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมสูง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มักมองว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ วีระวงศ์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน สถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความพร้อมในด้านงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร และสามารถระดมทุนการศึกษาได้มาก และเพียงพอต่อการบริหาร จัดการมีบุคลากรจำนวนมาก เพียงพอต่อการจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน และสามารถ เลือกรับบุคลากรได้ตรงกับความรู้ ความสามารถกับงานส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สามารถแสดงพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการได้อย่างเต็มความรู้

ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากรน้อย แต่ละคนอาจได้รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานแต่ละฝ่าย อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถแสดง พฤติกรรมด้านภาวะนำทางวิชาการได้เท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพร บุญใบ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีการประสบการณ์ในการทำงานมากจะมีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจ วางแผนในการทำงาน และเข้าใจในงานวิชาการอย่างลึกซึ้งซึ่งทำให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า จึงทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรชัย จันทา (2563, หน้า 9) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ซึ่งครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนมากกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะสมรรถนะประจำสายงานของครูเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนพึงมีและปฏิบัติ แตกต่างจากผู้บริหารที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนเกิดสมรรถนะประจำสายงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนิษฐา ปานผา (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน คือ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละโรงเรียนมีครูที่มีทักษะเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน มีความแตกต่างกันไป รวมถึงปัญหาที่พบในแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์ จึงทำให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาในเรื่องที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติพงษ์ ต่างเกษิ (2565, หน้า 209) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครู ผู้สอน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .499 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู ให้คำแนะนำและสร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษาและห้องเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานสอนของครู และมีความสามารถในการชักชวน สร้างแรงจูงใจให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวีพร ศชลิษฐ์ (2559, หน้า 117) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 จังหวัดเชียงราย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรแรงจูงใจต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนบนพื้นที่สูงในทิศทางที่เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_4) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (X_3) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (X_2) และการนิเทศการสอน (X_5) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมต่อการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการ มีการส่งเสริมการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียน เป็นรายบุคคล รวมไปถึงผู้บริหารมีการกำกับติดตามผล โดยการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารงานวิชาการที่ทำให้ครูเกิดสมรรถนะประจำสายงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาดทิพย์ ซีซอง (2564, หน้า 211 – 212) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน และการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และมีจำนวน 1 ด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญระดับ .05 คือ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และการนิเทศการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำด้านดังกล่าวมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารจัดการชั้นเรียนการพัฒนาผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำด้านดังกล่าวมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสถานศึกษาที่แตกต่างกันออกไป

2.2 ควรมีวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านตัวแปรอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะประจำสายงานของครู

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ วีระวงศ์. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กาญจนา แลใจ. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กิตติพงษ์ ต่างเกษิ. (2565). สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชนิษฐา ปานผา. (2558). สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชวีพร คชสินธ์. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ดวงพร แสณภูวา. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยพร บุญใบ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรชัยภรณ์ มูลวงศ์. (2558). สมรรถนะของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. งานนิพนธ์ ศษ.ต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธชัย ตรีบุญลา. (2557). การเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายงานของครู ระดับมัธยมศึกษาที่มีเพศและขนาดโรงเรียนต่างกัน ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ช. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- หยาดทิพย์ ชีซอง. (2564). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.